

Felolvasó szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1908. DECEMBER 2.

NEGVEDIK ÉVFOLYAM. — 277. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

Az ipartörvény revíziója.

A magyar kézműipar érdekében.

Kassa, dec. 1.

Azzal a levéllel, amelyet *Szterényi József* államtitkár az ipartestületek országos kongresszusához intézett, az ipartörvény revíziója új stádiumbalépett. Eddig az államtitkár által tervezett nagy ipari kodex tárgyalása és vitatása körül folytak a csatározások, melyek sorompóba szőlítették a kis és nagy ipar, a szervezett és nem szervezett munkások ezreit, a szociológusokat, a jogászokat és az érdekeltség még szélesebb és távolabbi rétegeit. Nem szenved kétséget, hogy valamennyi oldalról erősen ostromolták az új erődítési terveket és az építő nem tehetett egyebet, mint hogy engedjen az ostromlóknak. Visszavonta tehát az egész bástyát és csak a felvonó hidat hagyta meg, mely a régi állapotból az ujba átvezetni lesz hivatva. Más szóval, az előttünk fekvő tervezet gyökeres átalakuláson fog keresztülmenni, alaposan lesoványodik, mielőtt új formájában ismét megjelenik a magyar glóbuszon.

Szterényi József mindenestre nagyot és szépet akart. Nemcsak régi panaszokat akart javítani, hanem újat is akart teremteni, hogy a szociális törvényhozás terén megelőzze az egész művelt külföldet. És ha javaslatainak ugynevezett szociális részei például valamely nagy iparálamban jelennek meg, bizonyára több méltánylással és elismeréssel fogadják ezeket, mint nálunk, ahol a gyár-
 ipari és munkás viszonyok még nem eléggé konszolidáltak és nem eléggé kiforrottak.

Marad tehát a régi keret, újabb javításokkal, kiegészítésekkel, toldással, foltozással. A képesítést egy kissé jobban kell megrendszabályozni, az iparoktatást fejleszteni, az ipartestületeket javítani, általánosítani. Röviden: az új ipartörvény majdnem kizárólag a magyar kézműipar körére és érdekeinek hathatósabb védelmére fog szorítkozni, a mi nem is baj, nem is hiba, mert ezek az érdekek egy negyedszázad óta tartó heves ostromban könyörögnek figyelembevételért. És az új törvény teljesíti hivatását, a kisipari termelés tökéletesítése és a kisipari szervezet javítása által védelmet nyújt egyrészt a kontárok és a tisztességtelen verseny ellen, másrészt

ezek révén a fogyasztó közönség érdekeit is megvédelmezi.

Szociális téren még nagy a forrongás, a munkaadók csak most kezdenek szervezkedni. Küzdjék ki előbb az első harcokat, élesítsék a fegyvereket, gyarapítsák hatalmi eszközeiket és azután jöjjön segítségükre a törvényhozás, mely könnyebben fog boldogulni, ha már gyakorlati tapasztalatokra alapítja közhasznú intézkedéseit. E szempontból tehát örvendetes az e téren beállott és főntebb jelzett fordulat, mert még nem korszakot alkotó szociális munkára van szükségünk, hanem elsősorban a kis ipar rég mutogatott és itt-ott elmérgesedett sebeinek az orvoslására. Ezt a munkát gyorsítani kell, a másikat pedig érlelni, mert ennek csak érlelő megfontolás után lehet sorát ejteni.

Gelléri Mór.

A néppárt fölhívása.

Tüntetés a kuria ellen.

A koalíció kijátszása.

Az országgyűlési néppárt huszonnégy képviselő-tagja a párt hivatalos lapjában „Felhívás”-t intézett az ország katolikus lakosságához, hogy a polgári házasságról szóló anyakönyveket vagy jegyzőkönyveket sem mint felek, sem mint tanúk soha és sehol alá ne írják. A pártnak ez az eljárása a lehető legkedvezőtlenebb hatással volt az országgyűlés többi partjára. Elitelték a párt eljárását nemcsak azért, mert a proklamáció tüntetés a legfelsőbb bíróság ellen, hanem azért is, mert az abban foglaltakkal a legélesebben megsértette a pártok között létrejött megegyezést, amely szerint a koalícióhoz tartozó pártok az átmeneti idő alatt nem törekednek programjuk sarkalatos pontjainak megvalósítására.

A proklamációval pedig fölidézik az egyházpolitikai harcokat. S e mellett jogi szempontból sem helyt álló a néppárt felfogása s e fölfogás eredményeképpen megjelent fölhívás. Igaz, hogy a törvény nem tartalmaz kategorikus imperatívust és a felek tetszésére bizza, aláírják a polgári házasságkötéseknél az anyakönyveket, ezzel a joggal azonban a felek csak élhetnek, de vissza nem élhetnek. A gyűlékezési szabadság minden polgár joga. Élhet is vele. Abban a pillanatban azonban, a mikor tüntetési szándékkal kiviszi az utcára, visszaélést követ el. Ugyanez áll a néppárt eljárására is. Nagyon valószínű, hogy a proklamációnak politikai következményei lesznek.

A képviselőház folyosóján tegnap egyébről sem volt szó, mint a néppárt tüntetéséről. A miniszterelnök, a kit az eset láthatóan elkedvetlenített, elítélően nyilatkozott a proklamációról és helytelenítették a néppárt eljárását a koalícióhoz tartozó pártok vezéremberei mind.

Városatyá választások.

Jelöltek a választók közt.

Az V. kerület üresedésben levő 2 bizottsági tagsága nagy keresletnek örvend. Öt jelölt pályázik a polgárság támogatására s ma még alig lehet tiszta képet alkotni arról, hogy kik kerülnek ki győztesen az urnából. A választás előtti napok mindenestre igen sokat fognak még változtatni az eddig talán már némileg kialakult közhangulaton, annyi azonban bizonyos, hogy a választópolgárok rokonszenvük kifejezésében nem fukarkodnak.

Az erzsébetteri Preszl-féle vendéglőben tegnap este nagy számban gyűlt össze a polgárság. Nem a választási mozgalom, hanem a jótékonyhoz hozta őket össze. A szegény gyermekek felruházó asztaltársaság tartotta ott évi rendes összejövetelét, melyen azután a városi politikai mozgalom hullámai is áthömpölyögtek.

Ott volt Deutsch Jenő is az V. kerület egyik népszerű jelöltje, ugyan megrongált egészségi állapota miatt nem szólalhatott fel, bármennyire kívántak is az egybegyűlt választók hallani. Az egybegyűlték a legjobb hangulatban maradtak együtt éjjel utánig s az est folyamán sok felkőszöntő hangzott el részint a jótékony asztaltársaság áldásos működését dicsérve, részint a városi választásokkal foglalkozva.

ROSTA

Diákkongresszus után.

(—.) Sok tanulságot lehet levonni a kassai diákkongresszusból. Elsősorban persze azok kötelessége volna a tanulságokat levonni és okulni rajtuk, akik aktív szerepléssel részt vettek benne. Csakhogy ugyilátszik maga az ifjuság okul legkevesebbé a tapasztaltakon, talán bizony épen azért, mert a látottak és hallottak semmiféle tapasztalat formájában nem szűrődnek le a lelkökben. Ez pedig nagy hiba!

Akadtt ugyan ezen a kongresszuson is felszólaló, aki a multnak tanulságaihoz hozzáfűzte a jelen tapasztalatait, de ez az egy is azt jelentette ki a maga és az általa képviselt főiskola nevében, hogy ha így fognak folyni a tanácskozások, — soha többé nem vesznek részt országos kongresszuson!

Szomorú fenyegetés, de nem ok nélküli!

A dolog természete szerint azért ülnek össze tanácskozásra az emberek, hogy kölcsönösen meghallgassák egymás véleményét a szóbanforgó tárgyról. Szükséges tehát el-

HIREK.

sősorban, hogy kinek-kinek legyen valamilyen véleménye, azután meg, hogy módja is legyen ennek az elmondására. A kassai diákkongresszuson is így kellett volna lennie, de sajnos — óh nagyon is sajnos — épen nem volt ez így.

A napirendre tűzött tárgyak mindegyike alapos és komoly megbeszélésre tarthatott igényt. Sokatmondó volt a címük, de bezeg annál kevesebbet mondtak róluk a hozzászólók. Nem kétséges, hogy miért. Résszint hozzáértés és a kérdés gondos tanulmányozásának hiányából, másrészt pedig azért, mert az elnöki csengőt is játékszernek tekintették az elnöklő ifjak s kényükkedvük szerint vonogatták meg a szót azoktól, akik a kérdés mélyebbreható feszegetésével készültségükről és avatottságukról tettek tanuságot.

Ilyen körülmények között természetesen csak az elnöki okvetlenkedésben és formátlan külsejű, értéktelen tartalmu, rögtönzött szónoklatokban lehetett gyönyörködni. Ezzel magyarázhatók azok a különös határozatok, melyek oly sok hühónak kevésértékű eredményei.

A diákkongresszus jelentőségét, szükségességét és ezzel létjogát alapjában tették illuzióriussá ezek az események, melyeknek sokkal messzebbmenő okuk van, mintsem első tekintetre látszik. Azt hinné az ember, hogy csak muló jelentősége van azoknak a körülményeknek, melyek a kassai kongresszusnak ilyen kevésbé szerencsés összetételét eredményezték, pedig nem a véletlen esetleges műve volt ez, hanem a magyar főiskolai diákélet bajainak szükségszerű következménye.

Nyilvánvalóvá lett, hogy nincs egy egyetlen kérdés sem, melyben a magyar főiskolai ifjuságot egységes szempontok irányítanák és közös törekvés hatná át. Még egy oly eminenter közös kérdés tárgyalásánál, mint az aradi vértanúk vesztőhelyének nemzeti tulajdonná tétele, — sem tudott a lelkesedés szép és harmonikus megnyilatkozási formát találni, hanem e helyett az egyes ifjusági frakciók kicsinyes féltékenykedése lépett előtérbe.

A többi tárgynál pedig még távesővel sem lehetett valami emelkedett, általános szempontot felfedezni, mely felette állott volna a sekélyes gondolkodás és alantjáró eszmemenet nivójának. A 3 ik egyetem kérdésével maguk a Kassa-környékbeli főiskolák szavaztak *nem*-mel, mikor arról volt szó, hogy ragaszkodik-e a kongresszus az egyetemnek Kassán való felállításához.

Ez az abszurdum csakis a magyar diákélet abszurditásaiból fakadhatott ki, tehát egy gyökeres baj szimptomája. Nem is lehet az másképen, ahol — mint nálunk Magyarországon — a főiskolai hallgatóság annyi felé húz, ahány irányba van a szélrózsának. Hogyan is érthetnék meg egymást a vidékről ideszakadt kongresszisták rövid és mozgalmas három nap alatt, mikor egyazon város ifjusága hosszú békés hónapok alatt sem tud megegyezésre jutni!

Itt persze ki lehetne terjeszkedni a baj okára, ami Kassán is nagyon kézenfekvő, de erről majd máskor. Még csak annyit ez alkalommal, hogy igaza lesz annak a fentemlített kiküldöttnek, ha a magyar diákélet gyökeres megváltozásáig távol marad a kongresszusról. Legalább kevesebben lesznek jelen, akik nem értik meg egymást, — de önmagukat sem.

— **Kinevezések.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére *Naményi Vilmos* kassai kir. törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak kinevezte. — A király *Harsányi Gyula* a kassai kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőtül be rendelt járásbírói albirót járásbíróvá, dr. *Bothár Sándor* kassai kir. alügyész ügyészé kinevezte. — A földmivelésügyi miniszter *Schürger János* gazdasági akadémiai segédtanárt a IX. fizetési osztályba kinevezte.

— **Katonáink Boszniában.** A kassai 34. gyalogezred egy zászlóalja december hó 3-án teljes hadifelszereléssel Boszniába indul. A tisztek tegnap rendeztek bucsulakomát — még pedig magánlakáson, nehogy a mulatozás feltűnő legyen. A legénységet teljesen új ruhával és felszereléssel látták el a hosszú utra.

— **Vármegyei tisztviselők és a városzépi egyesület.** A városzépi egyesület nevében dr. *Ékes Lajos* városi tanácsos ügyvezető igazgató, a következő levelet intézte dr. *Puky Endréhez*, Abaujtona vármegye alispánjához:

A hozzánk visszajuttatott taggyűjtő ivből jóleső örömmel látjuk, hogy Abaujtona vármegye Kassán álmásozó egész tisztikara — Nagyságoddal az elén — belépett egyesületünk tagjai közé, azonkívül pedig maga a megyei törvényhatóság is, mint ilyen, évi 20 kor. tagsági díjjal az egyesület felülfizető tagjává lett. A városzépi egyesület törekvéseinek ez a lelkes szeretettel való felkarolása és jelentékeny anyagi támogatása nem csak azt dokumentálja, hogy a vármegye és tisztikara a megye székhelyének, Kassa városának fejlődését szíven viseli, de újabb bizonyosságot szolgáltatja annak a szeretetnek és testvériségnek, a melyet a város irányában mindannyiszor kimutat, ahányszor erre alkalom kínálkozik. A város közönsége bizonyára meleg rokonérzéssel fogadja a megyének és tisztikarának a városzépi egyesület lelkes támogatásában megnyilvánuló testvéri magatartását, az egyesület pedig a maga részéről, siet őszinte és hálás köszönetnek ez uton is kifejezést adni.

A vármegyei tisztikar nemes felbuzdulása követendő példát mutat a Kassán tartózkodó tisztviselői társadalomnak. A tisztviselők, akiket a törvény a községi terhekhez való hozzájárulástól felment, mindazt az előnyt, melyet nekik a városi intézmények élvezete nyújt, valóban alkalmasabb módon nem is hálálhatják meg, minthogy önkéntes hozzájárulással elősegítik a város építés munkáját.

— **Halálozás.** Tilger Miklósné szül. Kazsimir Mária kedden reggel 5 órakor hosszú szenvedés után életének 59-ik évében meghalt. Temetése csütörtökön d. u. 3 ó. lesz a József-utca 15. sz. gyászházából. — *Ridler Zsigmond* dr. füzérkomlói földbirtokost és nejét *Brucker Anna* urnót fájdalmas csapás érte. *Babika* nevű 7 éves kis leánykájuk meghalt. Ma délután temették.

— **Halálos szerencsétlenség.** *Kitzbichler Máttyás* és *Dávid Károly* betonmunkások szombaton egy kassai gyár betonból készült nyersolajtartóját javították. Reggel 9 és 10 óra

között *Kitzbichler Máttyás* a tartályban szivarra gyújtott, amitől az ott felhalmozott gázok robbanást idéztek elő. A robbanás következtében *Dávid Károly* könnyebben megsérült, míg *Kitzbichler Máttyás* súlyos sebesülést szenvedett, elannyira, hogy ma reggel a kórházban meghalt. A rendőri vizsgálat adatai szerint *Kitzbichler* saját gondatlanságának áldozata, mert a dohányzástól tiltott helyen gyufát gyújtott.

— **A vasárnapi társadalmi zsur háziasszonyai.** A kassai gyermekvédő liga vasárnap, december hó 6-án rendezi a második társadalmi zsur. A háziasszonyok névsora a következő:

Augustiny Elekné, Adriányi Etelka, Ajkay Miklósné, Alth Janka, Bethlenfalvy Antalné, id. Beller Károlyné, öz. Bernáth Elemérné, Bornemiszané Szentimrey Anna, dr. Brósz Lászlóné, id. Bauernebel Szilárdné, ifj. Bauernebel Szilárdné, öz. Beszenyey Bertalanné, Balló Ferencné, dr. Dióssy Antalné, Dörner Sándorné, Eckerdt Jánosné, br. Fiedler Rudolfné, öz. Fleischer Gusztávné, Fleischer Kálmánné, öz. Geriőczy Gézané, öz. Girszik Adolfné, Görgey Sándorné, Gerster Gizella, dr. Hartmann Lajosné, Halmi Hedvig, Horváth Elemérné, Horváth Sándorné, dr. Halmy Károlyné, dr. Juhász Béláné, Kemnitzer Hortensia, dr. Kérészy Zoltánné, Kazinczy Imréné, dr. Kazinczy Gyuláné, Kiszely Józsefné, Kertscher Gusztávné, Kluzsinszky Károlyné, Kresz Jánosné, Laczkovszky Lajosné, Lipkovic Emilné, öz. Lingschné N., Lóga Bertha, br. Melczér Malvin, ids. Münster Tivadarné, Maschel Józsefné, Megay Adolfné, Mész Gusztávné, dr. Neményi Vilmosné, Pető Sándorné, Pál Imréné, öz. Prihradny Arthurné, Péchy Pálné, Péchy Andorné, Perény Leóné, Pollacsek Manóné, Plathy Mihályné, Pausz Béláné, Polinszky Emilné, öz. Pürstinger Károlyné, Raisz Béláné, dr. Ruhig Tivadarné, Rössler Richardné, öz. Ruzsicska Jánosné, Soukup Adolfné, Sipos Miksáné, Spielman Riza, Schirger Gusztávné, öz. Schirger Emilné, öz. Schiffbeck Mátyásné, Szalay Lászlóné, dr. Szabó Gusztávné, Szegő Béláné, Szmercsányi Lászlóné, dr. Szele Andorné, Szakmáry Jenőné, Szobek Jakabné, Szopkó Róbertné, Szopkó Gézané, öz. Szekerák Gyuláné, dr. Stamberger Péterné, Valló Vilmosné, öz. Tóth Gusztávné, Unterreiner Józsefné, Varga Kálmánné tan., dr. Varga Kálmánné ak. tan., Vekerdy Pálné, Wandracsek Károlyné, Werner Miksáné, dr. Weisz Béláné, Weisz Izidorné, Zágróczy Gyuláné.

— **Meghalt egy darabka kenyérért.** *Kapcsár Mihály* napszámos, akit pénteken a közúti vasút a színház előtti park mellett elgázolt, ma éjjel a kassai közkórházban meghalt. A szerencsétlen ember a tűzfával terhelt vagon tetején szerény reggelijét fogyasztotta — kenyéret evett. Egy zökkenőnél a kenyér kihullott kezéből, utána ugrott, majd vissza akart kapaszkodni a robogó kocsihoz. Megcsuszott s a kerekek alá került. A kocsis többől szakította el a jobb lábát s a szerencsétlen ember sérüléseibe belehalt. Mindez pedig egy darabka kenyér miatt történt.

FRÁTER LORÁND

egyetlen dalestélye december hó 13-án, a „Schalkház” disztermében.

Jegyek 7, 5, 3, 2 koronáért válthatók LÁSZLÓ BÉLA könyvesboltjában Kassán, Fő-utca 33.

— Kamarai felolvasás. Dr. Bogya János felolvasása Délamerikának közgazdasági viszonyairól — melyet a kereskedelmi és iparkamara elhalasztani volt kénytelen — folyó hó 3-án, csütörtökön délután 6 órakor fog a Schalkház szálló dísztermében megtartani. A rendkívül érdekesnek ígérkező felolvasáson az érdeklődő közönséget szívesen látja a kamara.

— Garázda mulatózó. Az elmúlt éjjel Varga Andras vasuti munkás a Klobusitzky-utcán részeg állapotban nagy lármát csapott, zajongásával felverte a lakók éjjeli nyugalomát. A garázda embert a rendőrség bekísérte.

— Fráter Lóránd Kassán. Most már nyilvánvaló, hogy Fráter Lóránd dalestélye, mely Kassán, december 13-án fog megtartani, az idei szezon legérdekesebb hangversenye lesz. A kassai társadalom színe java már is megváltotta jegyeit, úgy, hogy a jobb helyek már csak korlátozott számban kaphatók. Fráter Lóránd, mióta megnősült, a hangversenyek pódiumának már nagyon ritka vendége és csak nagy rábeszélésre sikerült öt Kassára hívni. Fráter Lóránd az egyetlen magyar zeneköltő, akinek szerzeményei a legnagyobb városban úgy, mint a legkisebb falun ismertek és a legnagyobb népszerűségnek örvendenek, az egyetlen magyar zeneköltő, aki a pódiumon saját szerzeményeit énekli és a saját hegedűjén kíséri. Mindez olyan érdekes különlegesség, mely méltán megérdemli, hogy minden magyar ember Fráternek ezen egyetlen hangversenyét meghallgassa. Jegyek 7, 5, 3 és 2 koronaért válthatók László Bélánál, Fő-utca 33.

Nyilatkozat.

Számtalan baj ellen SÓSBORSZESZT ajánlanak. Tagadhatatlan, hogy JÓ, ERŐS SÓSBORSZESZ KÉSZÍTMÉNY a leghatásosabb háziszer.

Mennyivel jobb s hatásosabb tehát oly SÓSBORSZESZKÉSZÍTMÉNY mint a székelyhavasi

INDASZESZ

melyet nemcsak a készítő, de mindenki ajánl, aki próbálta.

Bizonyosság erre:

KOSSUTH FERENC LEVELE:

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak. Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jó hatásúnak mutatkozik. Kérem legyen szíves nekem három üveggel küldeni.“

KOSSUTH FERENC.

A törvényesen védett „INDASZESZ“ GYÓGYFŰ SÓSBORSZESZ nem közönséges szeszkeverék, hanem

SZÉKELYHAVASI GYÓGYFŰVEKBŐL KESZÜLT SZESZ

s mint ilyen nemcsak a legjobb, leghatásosabb, de LEGERŐSEBB SÓSBORSZESZKÉSZÍTMÉNY.

„INDASZESZ“ edzi az idegeket, erősíti az izmokat, üdit, frissít-erősít!

Az „INDASZESZ“ ára 2 és 1 korona (próbaüveg 30 fillér) és kapható Kassán a főelárusítóánál

PALLAGHY BÉLA

drogeriájában és minden gyógyszerertárban.

Minden házban legyen gáz.

Jelen hirdetésünk közzétételkor azon eszmé vezelett bennünket, hogy a nagyérdemű közönséggel a légszesszel való főzés előnyeit megismertessük és tudomására hozzuk azon előnyös feltételeket, amelyek mellett minden egyes háziasszonynak módjában áll a légszesszel való főzés előnyeiről a gyakorlati élet útján is meggyőződni.

A légszesszel való világítás, főzés, sütés, vasalás nem csupán a jobb móduak kényelmére és anyagi előnyére szolgál, mint azt gyakran említeni halljuk, hanem ellenkezőleg, határozottan előnyös minden néposztály takarékos háziasszonyára nézve is. Bizonyítja ezt az is, hogy egy egyszerű polgári háztartásnak évente 250-300 m³ légszessz főzési célra a elég, ami naponta kb. 0.8 m³ tesz ki, minnek értéke pénzben 14-20 fillér. Eltekintve ezen aránylag igen csekély anyagi költségtől, már maga a kényelmes és tiszta kezelés is megfizethetetlen.

Alkalmat nyújtandók mindenkinek arra, hogy magának ilyen gázfűtőt beszerezhesen, azon előnyt adjuk a nagyérdemű Közönségnek, hogy légszesszfűtőkhöz szolgáló légszesszvezeteket 10 méternyi hosszúságig bizonyos feltételek mellett saját költségükön eszközölünk és ezenkívül 1 drb. két nyílású gázfűtőt, valamint a konyha világításra szükséges egy egyszerű lángot mi szolgáltatjuk, ezen anyagok azonban a mi tulajdonunkban maradnak.

Tekintettel az itt körülírt rendkívüli nagy előnyökre kérjük a n. é. Közönséget, hogy erre vonatkozó b. megrendeléseit a Légszesszgyár igazgatóságánál eszközölni és esetleges személyes tudakozódásokkal is ide fordulni szíveskedjék.

Kassai Légszesszgyár.

Színház.

— Nóra. Ibsen színműve munkáselőadásul került tegnap színre. Telt ház nézte végig az előadást és sokat tapsolt a színészek jó játékaiknak. A címszerepben Fái Flóra fejtette ki tehetsége legjavát. Játszottak Komjáthy, Rác dr., Bartha és Bodroghy Lina.

Színházi műsor:

Kedd: *Sabinnők elrablása*. Vigjáték.
Szerda: *A vasyáros*. Színmű.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése

Budapest, dec. 1.

A képviselőház mai ülésén, amelyen *Justh Gyula* elnökölt, folytatták a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását.

Hódy Gyula a tengerpart iparfejlesztését sürgeti, *Thorótzky Viktor* báró önálló bankot és vámterületet követel. Elitéli az anneksiót és felhívja a kormányt a török bojkott elleni védekezésre. *Teleky Árpád* gróf a szövetkezetek fontosságát hangoztatja, *Giesswein Sándor* ugyancsak polemizált azokkal a támadásokkal, amelyek a szövetkezeti eszmét érték.

Ezután *Szterényi József* államtitkár három órás beszédben foglalkozott a vita anyagával. Mindenekelőtt örömet fejezi ki, hogy a vita mentes volt a személyi motívumoktól és magas tárgyi színvonalon állott. Cáfolja a vicinális törvény tárgyában Polónyi vádjait. Beszél a vasuti balesetekről és a vasut által okozott károkról. A tarifa emelkedésének jogosságát bizonyítja. Foglalkozik az ipartörvénnyel és megjegyzi, hogy a kormány olyan szellemben akarja a törvényt megcsinálni, hogy a munkások által kötött kollektív szerződések a törvény által elismertessenek. A munkásbiztosításra vonatkozólag megjegyzi, hogy az intézmény a kezdet nehézségeivel küzd.

Az államtitkár beszéde után *Nagy Emil* előadó támada a szocialistákat. Az ülést délután folytatják.

A néppárt felhívása.

Budapest, dec. 1.

Politikai körökben nagy kavardást idézett elő a néppártnak az a felhívása, hogy a polgári anyakönyveket ne írják alá. E tárgyban *Eötvös Károly* interpellációt jegyzett be.

A fenyegető háború.

Budapest, dec. 1.

A Ház folyosóján ma több képviselő tárgyalt a fenyegető háborúról. *Rakovszky Béla* kijelentette, hogy e tárgyban beterjeszti azt az interpellációját, melytől a kormány kérésére elállott, mert most már nem várható. Szerajevóból jelentik, hogy a bosnyák kormány nem adott ki fegyverviselési tilalmat.

Képviselők afférja.

Budapest, dec. 1.

Buza Barna tegnapi beszéde közbe *Molnár Jenő* közbekiáltotta, hogy eltér a tárgytól, mire *Nagy Emil* rátörmedt, hogy spicli. *Molnár* provokálta *Nagy Emil*t, aki kijelentette, hogy sértő szándéka nem volt, hanem csak tréfálni akart és erre az ügyet békésen intézték el.

A bizonyítványgyár.

Budapest, dec. 1.

A hamis bizonyítványok ügyében ma a detektívek előállították dr. *Koranyi György* segédtanfelügyelőt, akit több zugiskola igazgatójával együtt valószínűleg még ma letartóztatnak.

A hamis végrendelet.

Budapest, dec. 1.

A rendőrség kiderítette, hogy a végrendelet-hamisító *Battik Sándor* négy váltóhamisítást követett el és Amerikába szökött a büntetés elől, ahonnan csak az elévülés után tért vissza és nemrég szerezte meg az állampolgárságot. Felesége rendőri felügyelet alatt állott és vele sok baja volt a rendőrségnek.

A török bojkott.

Bécs, dec. 1.

Még mindig nincs eldöntve *Pallavicini* konstantinápolyi nagykövet visszahívása. A végleges döntést magára a nagykövetre bízta, aki nyomban elhagyja Konstantinápolyt, ha a tárgyalások újrafelvétele meghiúsul.

Roosevelt balesete.

Newyork, dec. 1.

Rövid híradás jelenti, hogy *Roosevelt* elnököt egy automobil elütötte és súlyosan megsebesült.

Ujabb vasuti összeütközés.

Zágráb, dec. 1.

A zágrábi vasuti bejáronál a sziszeki személyvonat, mely egy órát késett, neki-szaladt egy tehervonatnak. Kilenc kocsi összetört, a mozdonyvezető meghalt, öt utas halálosan megsebesült.

1908. december hó 1-én (páratlan)

A sabinnők elrablása.

Bohózat 4 telvonásban. Írták: *Schönton Pál* és *Ferenc*. Fordította: *Benedek Gyula*.

SZEMÉLYEK:

Bányai Márton, tanár	— — —	Ujvári Lajos
Borbála, neje	— — —	N. Bodroghy Lina
Etelka, leányuk	— — —	Éty Emilia
Dr. Szilvássy Béla	— — —	Komjáthy János
Irma, neje	— — —	Sz. Rosos G.
Marosán Bogdán, örmény	— — —	Faragó Odón
Endre, fia	— — —	Szomoró Miklós
Rettégi Fridolin	— — —	Magyari Lajos
Róza, szobaleány Bányainál	— — —	Fáy Flóra
Mari, szobaleány Szilvássynál	— — —	Révi Vilma
Kobak, iskolaszolga	— — —	Gerzsán Kálmán

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
BALLA MIHALY
 mechanikus és villamos szerelő
 Telefonszám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

 1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy hármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.
 Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek. Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

HÁZI ASSZONYOK RÉSZÉRE

célszerű és közkedvelt

karácsonyi ajándék egy jó gázfőző és egy szépen nikkelezett gázvasaló, mellyel legolesóbban főzhetünk és vasalhatunk. — Könnyű és tiszta kezelés, nagy kényelem!! — Olesó árakon és nagy választékban kaphatók a Kassai Légszeszgyárnál.

Nagy karácsonyi vásár

megkezdődött

Széman Testvérek cégnél

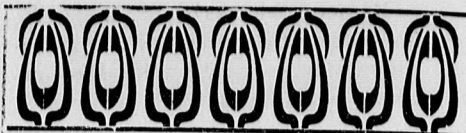
Renkívül kedvező alkalom:

női divatkelmék, szőnyegek, függönyök, ág- és asztaltakarók, pokrócok, chiffon, vászon- és asztalneműek beszerzésére.

A n. é közönséget ezen kedvező alkalom felhasználására fölkéri a cég.

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Murányi József kiadó.

Olcsó pirszen (Koksz).

A kassai légszeszgyárban kapható:

Darabos pirszen 100 kg. 4.20 K

Dió pirszen 100 kg. . 4.40 K

A házhoz szállítás és elhelyezés 100 kilogrammonként 20 fillér.

Légszeszgyár és villamtelep igazgatósága Kassán.

Klobusitzky-utcán

a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet Dr. SZAUBERER és Dr. HERCZ ügyvédek irodájában Fő-u. 29.

Magyar-morvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, S. alató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Casténuovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 1/2, Cattaróig csak 26 óra

Fiume-Velence: hetenként 6 gyorshajó összeköttetés

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyorshajó oda és vissza

Ezen gőzösek közvetlen esatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyisint Venecében és Anconában az olasz vonatokkal esatlakoznak és pedig Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellekeivel vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegyiroda, Budapest. (V. k., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókrodái.

Makulatura papir

kicsiben és nagyban

jutányos áron kapható

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,

Kossuth. t. 16. (Bejárat a Fazekas-utcaéról.)

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.